

Dnr 2009-01-07
09-513/16

DNR: 322-3001/2008
DATUM: 2009-01-07

Till berörd remissinstans

ANGÅENDE REMISSEN OM SPECIALSKOLEMYNDIGHETENS FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRING AV SPECIALSKOLANS TIMPLAN

Detta gäller remissvar på ”Specialskolemyndighetens förslag till förändring av specialskolans timplan”
Dnr: 322-3001/2008

Remisstiden sträcker sig till den 12 februari 2009, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Skolroteln är Åsa Härkegård, tfn 08-508 29 162.

Remissvar skickas till:

- Skolroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: RIV-remissvar (GroupWise) eller
RIV-remissvar@stadshuset.stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Skolroteln

Remitteringsmapp

Ärende: Specialskolemyndighetens förslag till förändring av
specialskolans timplan

Inkom till KF/KS kansli den 19 december 2008

Behandling i övrigt:

För yttrande senast: 12 februari 2009

Stadsdelsnämnderna

Facknämnderna
Utbildningsnämnden

Övriga
Stadsledningskontoret

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2008-12-18

U2007/8201/S

Utbildningsdepartementet

Skolenheten

Leo Gumpert

Telefon 08-405 20 76

E-post: leo.gumpert@education.ministry.se

STOCKHOLMS STAD	
Kommunikation	
KF/KS ka 1311	
Ink.	2009-12-19
Dnr	322-8001/2008
Till	RIV

Specialskolemyndighetens förslag till förändring av specialskolans timplan

Härmed remitteras *Specialskolemyndighetens redovisning av uppdrag angående översyn av timplanen för specialskolan*. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i redovisningen.

Remissinstanser:

1. Myndigheten för handikappolitisk samordning
2. Barnombudsmannen
3. Statens skolverk
4. Statens skolinspektion
5. Sameskolstyrelsen
6. Örebro universitet
7. Konstfack
8. Ungdomsstyrelsen
9. Handikappombudsmannen
10. Statens kulturråd
11. Talboks- och punktskriftsbiblioteket
12. Falkenbergs kommun
13. Göteborgs kommun
14. Hässleholms kommun
15. Kristianstads kommun
16. Piteå kommun
17. Stockholms kommun
18. Umeå kommun
19. Uppsala kommun
20. Varbergs kommun
21. Örebro kommun (Resursbibliotek för döva)
22. Afasiförbundet/Talknuten
23. Dyslexiförbundet FMLS
24. Dövblind ungdom
25. Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning
26. Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB)

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08 405 10 00

E-post registrator@education.ministry.se

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefax
08-21 68 13

27. Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO)
28. Hörselskadades Riksförbund (HRF)
29. Lärarförbundet
30. Lärarnas Riksförbund
31. Riksförbundet Attention
32. Riksförbundet för barn med Cochleaimplantat (Barnplantorna)
33. Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn
34. Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU)
35. Riksföreningen Autism
36. Svenska förbundet för specialpedagogik
37. Sveriges dövas riksförbund (SDR)
38. Sveriges dövas ungdomsförbund (SDU)
39. Sveriges Kommuner och Landsting
40. Sveriges psykologförbund
41. Sveriges skolkuratorers förening
42. Sveriges Skolledarförbund
43. Unga hörselskadade

Remissvaren i 3 exemplar (1 original) ska vara inkomna till
Utbildningsdepartementet senast den 31 mars 2009.

Remissvaren bör även översändas i elektronisk form till
leo.gumpert@education.ministry.se.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens publikation om att svara på remisser. Publikationen kan beställas från Regeringskansliet, Information Rosenbad, 103 33 Stockholm eller hämtas från nätet: www.regeringen.se.

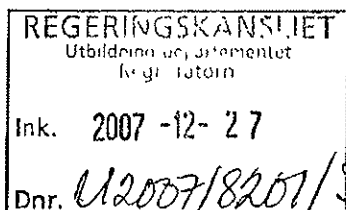

Claes Mårtensson
Rättschef

Kopia till
Riksdagens utredningstjänst
Specialpedagogiska skolmyndigheten

SPECIALSKOLEMYNDIGHETEN

Datum:
2007-12-20

Dnr:
CK 2007/0116

Centrala kansliet
Gd Greger Bååth
Tel: 019-33 39 04
Mobil: 070-314 39 04
E-post: greger.baath@ck.spm.se

Regeringen
Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Specialskolemyndighetens redovisning av uppdrag angående översyn av timplanen för specialskolan, m.m. – ert dnr U2007/4930/S

Uppdraget

Regeringen har uppdragit åt Specialskolemyndigheten att utarbeta ett förslag till ny timplan för specialskolan för döva och hörselskadade elever. I uppdraget ingår också att kartlägga om dagens regelverk och förutsättningar i övrigt för specialskolan ger adekvata möjligheter att individanpassa undervisningen. En utgångspunkt för uppdraget ska vara att elevernas måloppfyllelse ska öka samt att de särskilda behov som specialskolans målgrupp har beaktas. En ytterligare utgångspunkt ska vara att överensstämmelsen med grundskolans timplan bör öka, men förslaget får inte innebära en utökning av det totala timantalet.

En intern arbetsgrupp med representanter från specialskolornas skollledning har under hösten arbetat med frågan och den har även diskuterats i SPM:s ledningsgrupp. Nedan redovisar vi vårt förslag till förändringar i timplanen och föreslår även ett förnyat uppdrag gällande övriga i sammanhanget aktuella styrdokument.

De föreslagna förändringarna har som yttersta syfte att medverka till en positiv utveckling av elevernas kunskapsmål men vi vill betona att dessa förändringar i sig endast är en del av ett fortsatt kontinuerligt utvecklingsarbete som krävs för att nå än bättre resultat.

Våra överväganden

Specialskolan är idag tioårig med totalt 7 845 timmar i sin gällande timplan. Efter att ha räknat bort timantalet för ämnet teckenspråk och jämfört vår timplan med grundskolans, fann vi att det skiljer ungefär 7 %, dvs. vi har sammanlagt ca 7 % mer tid i vår timplan jämfört med grundskolans.

Språkinläringen för döva och hörselskadade elever är viktig och till stora delar grundläggande för elevernas samlade fortsatta kunskapsutveckling. Av den anledningen bedömer vi det angeläget att ämnet svenska ges ett utökat utrymme i timplanen. Därför har ämnet svenska i vårt förslag till justering av timplanen fått den största ökningen. Även ämnena engelska och teckenspråk har av samma skäl fått ett utökat timantal i vårt förslag.

Förstärkningen i dessa tre ämnen har blivit möjlig genom att timmar flyttats från de praktiskt estetiska ämnena och från elevens val.

I **Elevens val** är våra elevgrupper små och eleverna har stora möjligheter att i hög grad få sina önskemål tillgodosedda. Av den anledningen anser vi att timantalet i Specialskolan inte behöver överstiga grundskolans. Därmed frigörs tid till språkämnena i enlighet med ovanstående.

Trots en viss minskning av timantalet för de **praktisk estetiska ämnena** som vi föreslår, har specialskolan fortfarande ett högre timantal i dessa ämnen än vad grundskolan har. Denna nivå anser vi angelägen att bibehålla eftersom våra elever i många avseenden har stor nytta av de kunskaper man erhåller inom dessa ämnesområden. De praktisk estetiska ämnena har en kulturellt betingad plats inom specialskolan, där det visuella arbetet alltid står i centrum. I de praktiskt estetiska ämnena har ämnesövergripande arbetssätt också en naturlig plats och samarbetet med bland annat språkämnena är viktig och kan medföra att den föreslagna minskningen i dessa ämnen delvis kompenseras genom det ämnesövergripande arbetssätt som tillämpas.

När det gäller **matematik** så föreslår vi inga förändringar i timantalet. Det är ett kärnämne och många av våra elever har betydande svårigheter att nå målen i matematik. Detta bland annat av det skälet att ämnet innehåller många begrepp och definitioner som behöver bearbetas såväl språkligt som matematiskt. Kopplingen mellan ämnet svenska och ämnet matematik är tydlig och i många fall avgörande även för elevernas framgång i ämnet matematik. Vår föreslagna ökning av antalet timmar i svenska tror vi således kan ha positiv effekt även för resultaten i matematik.

Mycket av samhällsinformationen får elever som ej är döva eller hörselskadade genom media, såsom TV och radio. Denna information har en döv eller hörselskadad elev betydligt större svårigheter att ta till sig. För att delvis kompensera för denna situation och ge specialskolan en utökad kompensatorisk roll i dessa avseenden föreslår vi att fler timmar läggs på de **samhällsorienterande ämnena**. Därmed ökar elevernas förutsättningar för att nå en god nivå på sin omvärldskunskap.

När det gäller **språkvalet** föreslår vi inga förändringar, utan att timantalet ligger fast på en nivå som överensstämmer med grundskolans.

Vid **skolans val** får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 %. Antalet timmar för svenska, engelska, matematik, språkval och elevens val får dock inte minskas (*Förordning 2000:448*).

Skolans val kan max. vara 600 timmar. Specialskolorna har hitintills använt sig fullt ut av denna möjlighet. Stor del av denna tid har använts till SYV- och praoverksamhet. I många fall har mer än dubbelt så lång tid används för dessa insatser jämfört med den tid som de flesta grundskolor har använt. Många grundskolor avvecklar enligt vår uppfattning för närvarande praoveckorna helt, då de inte ser nyttan av den nedlagda tiden i relation till skolans och elevernas tidsmässiga insatser.

Vårt förslag är att Skolans val bör minskas till max. 100 timmar och inkludera miljöbesök och praktikdagar i Örebro inför elevernas övergång till riksgymnasiet.

Dessa timmar ska alltså tas ifrån de praktiskt estetiska ämnena samt no och so. Varje skola avgör själv från vilka ämnen och i vilken utsträckning man tar dessa timmar. Genom denna föreslagna minskning av SYV/prao kan även de ovan presenterade förändringarna inom de praktiska estetiska ämnena komma att ytterligare begränsas.

Om föreslagna timplaneförändringarna genomförs, bör det ske i projektform under en period av två till tre läsår. Projektet bör därefter utvärderas, för att man ska kunna bedöma om förändringarna fått önskad effekt. Till den aktuella projektgruppen bör även knytas en extern resurs, som följer, dokumenterar och slutligen utvärderar effekterna. Nedan följer vårt förslag till timplaneförändringar:

Timplan specialskolan-grundskolan				
Ämne	Special skolan		Förslag	Grund skolan
	10 år	ca 7%		
Bild	300	250	250	230
Hk	140	130	130	118
IH	600	540	540	500
Musik				230
RoD/Mu	260	245	245	
Slöjd	380	350	350	330
Svenska	1 360	1 590	1 560	1 490
Teckenspråk	710	715	725	
Engelska	480	515	515	480
Matematik	1 040	975	1 040	900
SO	905	945	940	885
NO	830	850	850	800
Språkval	320	340	320	320
Elevens val	520	400	380	382
totalt	7 845	7 845	7 845	6 665

Fortsatt översyn

Specialskolorna får idag hörselskadade elever, samt elever med CI i allt större utsträckning än tidigare. Dessa elever har i många fall talad svenska som sitt första språk.

När en elev skrivs in i specialskolan bör man göra en bedömning av vilket språk eleven har som första språk och utifrån denna välja inriktning på studiegången. Detta medför att det enligt vår bedömning vore lämpligt om det fanns en kursplan i ämnena svenska, engelska och teckenspråk som både första och andra språk. Målet ska fortfarande vara att eleven när den lämnar specialskolan är fullt tvåspråkig. Ämnet drama/rörelse bör också ses över för

att belysa behovet av att ämnet även eventuellt skulle omfattas av musik för vissa av specialskolans elever.

I samband med att vi arbetat med timplanen har även frågor kopplade till kursplan och läroplan aktualiserats. SPM skulle därför välkomna ett arbete med att se över övriga aktuella styrdokument. Ett sådant eventuellt uppdrag är vi givetvis beredda att ta på oss, alternativt aktivt medverka i. Detta arbete bör dock samtidigt på lämpligt sätt integreras i det generella arbete som pågår från regeringen sida kring dessa styrdokument.

För Specialskolemyndigheten

Greger Bååth
Generaldirektör

Föredragande:
Rektor Elizabeth Mattsson